

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 12
RADA MĚSTSKÉ ČÁSTI
USNESENÍ

č. R-005-006-15

ze dne 19.1.2015

Závěrečná zpráva projektu "Integrace cizinců ze zemí mimo EU se specifickým zaměřením na integraci dětí a mládeže v MČ Praha 12 v roce 2014"

Rada městské části

1. s c h v a l u j e

závěrečnou zprávu, včetně finančního vyhodnocení projektu „Integrace cizinců ze zemí mimo EU se specifickým zaměřením na integraci dětí a mládeže v MČ Praha 12 v roce 2014“. Závěrečná zpráva je výstupem projektu v souladu s podmínkami pro přidělení a použití dotace podle rozhodnutí MV ČR o přidělení dotace č. 3/2014/IC OBCE.

Viz příloha tohoto usnesení

2. u k l á d á

2.1. Mgr. Ivanu Martínkovi - vedoucímu odboru školství, kultury a vzdělávání

2.1.1. předat závěrečnou zprávu dle bodu 1 tohoto usnesení k podpisu PhDr. Daniele Rázkové - starostce

Termín: 21.1.2015

2.1.2. předat závěrečnou zprávu dle bodu 1 tohoto usnesení MV ČR

Termín: 30.1.2015

Poměr hlasů: **9** pro **0** proti **0** se zdrželo

PhDr. Daniela Rázková
starostka

Robert Králíček
zástupce starostky

Předkladatel: Mgr. Zbyněk Boublík - zástupce starostky
Zpracovatel: Mgr. Ivan Martínek - vedoucí odboru školství, kultury a vzdělávání, Bc. Alena Jechová, Odbor školství, kultury a vzdělávání
Na vědomí: Mgr. Ivanu Martínkovi - vedoucímu odboru školství, kultury a vzdělávání, Bc. Aleně Jechové, Odbor školství, kultury a vzdělávání
Tisk: R-03010

Příloha usnesení Rady městské části Praha 12 č. R-005-006-15
Závěrečná zpráva
Projekt obce na podporu integrace cizinců – 2014

Název projektu: „Integrace cizinců ze zemí mimo EU se specifickým zaměřením na integraci dětí a mládeže v MČ Praha 12 v roce 2014“

Kategorie dotační žádosti: usnesení vlády České republiky č. 99 ze dne 9. února 2011 Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců - Společné soužití.

Zahájení projektu:	01.01.2014
Ukončení projektu:	31.12.2014
Celkové náklady na projekt:	1 405 100 Kč

Identifikace realizátora:

Adresa: město či městská část	Městská část Praha 12, Písková 830/25, 143 33 Praha 4 - Modřany
IČ:	00231151
DIČ:	CZ00231151
Bankovní spojení:	Česká spořitelna Praha 4, č.ú. 2000762389/0800

Statutární zástupce:

Jméno a příjmení:	PhDr. Daniela Rázková
Funkce:	starostka
Email:	drazkova@p12.mepnet.cz
Telefon:	241 760 188, 244 028 235

Kontaktní osoba zodpovědná za celý projekt:

Jméno a příjmení:	Mgr. Ivan Martínek
Funkce:	vedoucí OŠK
Email:	imartinek@p12.mepnet.cz
Telefon:	261 397 315

Koordinátor celého projektu: *vyplnit v případě, že se liší koordinátor projektu od kontaktní osoby*

Jméno a příjmení:	Alena Jechová
Funkce:	referent OŠK
Email:	ajechova@p12.mepnet.cz
Telefon:	261 397 310

Zprávu zpracoval: Alena Jechová

Počet stran: 24

Zprávu schválil statutární zástupce: PhDr. Daniela Rázková, starostka

(jméno, funkce, datum, razítko):

Vyhodnocení realizace projektu:

1. Popis jednotlivých aktivit projektu: název projektu, realizátor, spolupracující organizace, harmonogram, počet účastníků, výsledky a výstupy jednotlivých akcí či aktivit atd.

A/ Vyhodnocení dílčích projektů, včetně popisu a vyhodnocení jednotlivých aktivit

Dílčí projekt č. 1: Základní škola a mateřská škola ANGEL v Praze 12

AKTIVITA 1

Centrum jazykové přípravy pro předškolní vzdělávání

Založením centra směřujeme ke snížení rizika na počátku vzdělávací dráhy dítěte.

a) Konzultace pro pedagogické pracovníky modřanských základních a mateřských škol

Cíl A1a:

Konzultační centrum pro setkávání pedagogů mateřských i základních škol Prahy 12 bylo otevřeno s cílem podpořit vzájemné vzdělávání a předávání zkušeností v oblasti výchovy a vzdělávání dětí/žáků – cizinců.

Cílová skupina: Pedagogové mateřských a základních škol zřizovaných Městskou částí Praha 12

Průběh, obsah:

Setkávání probíhala jednou měsíčně a účastnily se jich především ředitelky a učitelky mateřských škol – 12 podpořených osob. Metodickou podporu na těchto schůzkách poskytovala školní psycholožka, speciální pedagožka, vedoucí učitelka mateřské školy, učitelka mateřské školy se zaměřením na práci s dětmi s odkladem školní docházky, vietnamská asistentka z organizace META.

Plánovaná témata byla průběžně rozšiřována na základě požadavku účastníků a přímých diskusí. Zde se projevila jako prospěšná účast psycholožky, která reagovala na některé kazuistiky i s ohledem na specifické odlišnosti této věkové skupiny dětí.

Doporučení:

Posílení výchovy a vzdělávání dětí v mateřské škole o spolupráci s psychologem a speciálním pedagogem by umožnilo realizovat **preventivně intervenční model péče**, který klade důraz na včasnou eliminaci negativních následků případného neúspěšného nástupu do školy a má širší využitelnost.

b) Plánovaná podpora dítěte formou jazykového kurzu přímo v MŠ s možností účasti rodičů

Cíl A1b:

Individuální podpora dětí cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem jako podpůrné opatření při adaptaci dítěte v MŠ a při utváření sociálních kontaktů s vrstevníky, osvojování českého jazyka a rozvoji komunikace.

Usnadnit dětem začlenění do českého školského systému, připravit je na úspěšný vstup do 1. tříd ZŠ.

Cílová skupina: Děti cizinci a děti s odlišným mateřským jazykem ve věku 3-7 let.

V období 3-6/2014: byly podpořeny děti: 2x vietnamské národnosti, 3x děti z bilingvních rodin (český + anglický jazyk), 1x dítě s odlišným mateřským jazykem (ruština)

V období 9-12/2014: byly podpořeny děti: 5x děti vietnamské národnosti, 1x dítě s OMJ (ruština)

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Během realizace projektu byla využívána individuální i skupinová forma podpory dítěte. Zejména v začátcích nástupu dítěte do mateřské školy se ukázala jako účinnější individuální podpora, která poskytovala dítěti pocit jistoty a bezpečí v „cizím“ prostředí. Také lépe umožňovala překonávat jazykovou bariéru pomocí obrázků, obrázkových knih, předmětů a nápodoby. Po počáteční adaptaci byla přidána i skupinová forma podpory, která je důležitá pro začlenění dítěte do kolektivu, vytváření vrstevnických vztahů, rozvoj komunikace a pozvolné přijímání pravidel.

Nástup předškoláků – cizinců k základnímu vzdělávání vždy po dohodě s rodiči konzultujeme se školní psycholožkou (i nad rámec projektu), neboť se často stává, že děti začnou mluvit česky „velmi dobře“, přesto později ve škole selhávají vlivem nedostatečného osvojení českého jazyka. S češtinou se setkávají pouze v mateřské škole, v domácím prostředí mluví svým mateřským jazykem, rodina žije uzavřeným komunitním způsobem života. V odůvodněných případech doporučujeme rodičům, aby s dítětem navštívili školské poradenské pracoviště a požádali pro své dítě o odklad školní docházky.

c) Tvorba metodického materiálu

Metodický materiál na podporu výchovy a vzdělávání dětí cizinců v mateřské škole je součástí přílohy.

AKTIVITA 2

Zájmové vzdělávání jako prevence sociálně patologických jevů pro žáky 1. stupně

Umožnit žákům – cizincům zapojení do mimoškolních zájmových aktivit – hudebně dramatický kroužek a kroužek šikovných rukou (obsahově bude vycházet z českých tradic a pohádek)

a) Kroužek Hrajeme si a zpíváme (dvouhodinové lekce)

Cíl A2a: Pomocí písniček, říkadel či hudebně pohybových her poznat český jazyk, rozvinout slovní zásobu, umožnit dětem používat češtinu bez zábran v interakci s ostatními dětmi. Kromě hudebně pohybových činností jsou zařazena cvičení na podporu vzájemné pomoci, poznávání sebe i druhých, scénky z běžného života nebo vyjadřování prožitků z hudby výtvarnými prostředky. V kroužku jsou plánované aktivity pro smíšené skupiny dětí, jejichž rodným jazykem je čeština, vietnamština, ukrajinština, angličtina.

Cílová skupina: Žáci – cizinci 1. – 3. ročník

Březen – červen

2. tř.: 1 žák – Vietnam, 3. tř.: 5 žáků – Vietnam, 2 žáci – Ruská federace, 1 žák – Ukrajina

Září – prosinec

1. tř.: 2 žáci – Vietnam, 2. tř.: 2 žáci – Vietnam, 1 žák – Ukrajina, 3. tř.: 1 žák – Vietnam, 1 žák – Ukrajina

Hodnocení:

Účast v kroužku **Hrajeme si a zpíváme** přivítala vedle dětí – cizinců i skupina českých dětí. Rodiče velmi ocenili, že děti mají smysluplně vyplněn volný čas.

U žáků – cizinců byl zpočátku patrný mírný ostych, který velmi rychle opadl, a děti se spolu měly možnost poznat v jiných situacích, než zažívají běžně ve škole. Zlepšila se komunikace mezi nimi, navázala se nová přátelství. Bylo to patrné i z komunikace s vyučujícím, děti se více vyjadřovaly, vyprávěly o sobě a svých rodinách, recitovaly nejen v češtině, ale i ve svém jazyce. Měly čas a prostor, kterého se v době výuky tolik nedostává. Naučily se mnoho písniček, poznaly české pohádky, naučily se porozumět hádankám a jazyku obecně.

Na celoškolsním vánočním vystoupení pak s úspěchem zpívaly lidové koledy, na konci roku při celoškolsní akci Mozaika – slavnosti učení předvedly jak pro malé, tak večer pro velké diváky strhující vystoupení v rytmu irských tanců.

b) Kroužek Šikovné ruce

Cíl A2b:

- posílit kladný vztah k přírodě
- poznat různé druhy doma chovaných zvířat, seznámit se způsobem chovu zvířat a druhy krmení, přiblížit žákům základní názvosloví, rozdělení zvířat
- rozvíjet manuální zručnost
- poznávání našich tradic a zvyků
- práce s různými technikami, materiálem
- prohlubování vztahů v kolektivu
- rozvoj slovní zásoby (během činností diskuse na dané téma a opakování poznatků z vyučování)

Cílová skupina: Žáci – cizinci; 1. – 3. ročník

Březen – červen

2. tř.: 1 žák – Vietnam, 3. tř.: 5 žáků – Vietnam, 2 žáci – Ruská federace, 1 žák – Ukrajina

Září – prosinec

1. tř. 2 žáci – Vietnam, 2. tř.: 2 žáci – Vietnam, 1 žák – Ukrajina, 3. tř.: 1 žák – Vietnam, 1 žák – Ukrajina

Hodnocení:

Navázání užšího kontaktu dětí cizinců se svými českými spolužáky. Různorodými činnostmi byla rozvíjena jemná i hrubá motorika, děti pracovaly s netradičním materiálem (např. seno, modurit, dřevo, korálky atd.) poznávaly zvyky a tradice České republiky.

Kroužek si získal velkou oblibu u dětí. Děti se na pracovní činnosti těší, z netradičních výrobků mají radost i rodiče dětí.

AKTIVITA 3

Asistentská činnost ve třídách 1. stupně jako podpora diferenciacce výuky

Asistentská činnost bude zařazena do tříd, v nichž se vzdělávají žáci – cizinci ve vyšším počtu (např. 3. ročník – 5 dětí cizinců v jedné třídě, z toho u dvou dg speciální vzdělávací potřeby).

Cíl A3: Včlenění do třídního kolektivu, porozumění vyučované látce, rozšíření slovní zásoby.

Cílová skupina: Žáci 1. – 3. ročníku, podpořeno 17 žáků (9 žáků z Ukrajiny, 1 žák z Ruské federace, 7 žáků z Vietnamu)

Průběh, obsah a praktická doporučení:

1. ročník

- Vysvětlení barev a pojmenování předmětů, význam slov
- Důraz na správnou výslovnost
- Vyhledávání samohlásek A, E ve slovech, hra „Písmenko tě probudí“
- Vyhledávání stejných tvarů z molitanových písmen AA, EE...
- Rozvíjení slovní zásoby (např. hraní loutkového divadla)
- Poznávání samohlásek A, E, I, O, U zvukem, přiřazení obrázků ke slovům – hláska na začátku slova
- Návčik psaní velkých tiskacích písmen – A, E, I, O, U, B, P, T

- Čtení jednoduchých slov

2. ročník

- Opakování abecedy – správné tvary psacích písmen
- Rozcvičení mluvidel – nácvik výslovnosti (některé děti mají logopedické vady)
- Rozvoj slovní zásoby formou her (např. Slovní kopaná)
- Čtení textu s porozuměním
- Diktát slov a vět
- Tvorba vět z daných slov (správné postavení slov ve větě)

3. ročník

- Rozvoj slovní zásoby – vyprávění, hry
- Opakování učiva 2. ročníku – slovní druhy, základní skladební dvojice, opakování násobilky
- Násobilka do 10
- Vyjmenovaná slova a jejich významy, slova příbuzná
- Diktát slov a vět, tvorba vět ze slov ve správném pořadí a tvaru

Hodnocení:

Asistentská činnost je jedním z podpůrných opatření při vzdělávání žáků cizinců.

Zkušenosti z předchozích projektů ukázaly, že podpora žáků cizinců přímo ve výuce je účinná. Ke zlepšení a rozšíření slovní zásoby přispívá větší prostor pro individualizaci ve výuce. Žáci jsou s češtinou seznamováni zábavnou formou, pracují v malých skupinách. Pomocí speciálních pomůcek dochází k porozumění českému jazyku – děti znají významy slov, snaží se tvořit věty se správným slovním přízvukem a ve správném slovosledu.

Výuku doplňovaly názorné ukázky – obrazové materiály, konkrétní ukázky činnosti, didaktické hry, pexesa, práce na počítači, hraní loutkového divadla.

AKTIVITA 4

Doučování žáků – cizinců na 2. stupni

Na základě analýzy studijních výsledků žáků – cizinců na 2. stupni bude doučování prováděno v předmětech: Český jazyk, Člověk a společnost a přírodních vědy (M, F, Ch a Př)

a) Český jazyk

Cíl A4a: Rozšíření slovní zásoby, zlepšení komunikačních, stylizačních a stylistických dovedností, osvojení pravidel českého pravopisu, tvarosloví, větné stavby, seznámení s reáliemi, historií, zvyky a kulturou ČR.

Cílová skupina: Žáci s odlišným jazykem

- 3 žáci – USA, 2 – Anglie, 4 – Vietnam, 1 – Ruská federace, 1 – Čínská lidová republika, 2 – Ukrajina

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Doučování probíhalo ve skupinách a individuálně. Práce ve skupinách byla zaměřena hlavně na komunikaci (např. představení své vlasti ostatním, nalézání podobností a rozdílů v reáliích, zvycích a kultuře dětmi zastoupených zemí), čtení s porozuměním a reprodukování textu, „hry se slovy“, tvořivé psaní a vzájemné hodnocení vytvořeného textu.

Individuální lekce byly zaměřeny především na procvičování gramatiky a přizpůsobeny aktuálním potřebám jednotlivých žáků.

Doporučení:

Umožnit žákům bezprostředně poté, co nastoupí na naši školu, intenzivní výuku českého jazyka v mikroskupině, aby se jim zkušený pedagog mohl věnovat individuálně a aby výuka byla diferencovaná podle schopností a možností jednotlivých členů studijní skupiny.

b) Člověk a společnost

Cíl A4b:

- Základy českého jazyka
- „Rozmluvit“ žáky cizince
- Prolomit bariéru sociokulturního ostychu
- Pomoci pochopit stěžejní termíny jednotlivých předmětů

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Individuálně doučována žákyně osmého ročníku Wen Xiang Li, původem z Čínské lidové republiky, s cílem směřovat k tomu, aby se lépe a snáze orientovala v evropském sociokulturním prostředí, osvojila si praktické dovednosti, jakými jsou běžný nákup, jednání na úřadech, návštěva lékaře, ale zvládala i rozmanité konverzační situace. Zároveň aby získané znalosti o historii České republiky jakožto prostředí, v němž v současnosti žije, dokázala využít v praxi.

Výchozí stav a výsledky doučování:

Dívka je velmi introvertní, komunikuje s učiteli minimálně, v omezené míře i se svými vrstevníky ve třídě, přestože je zná již třetí školní rok. Rodiče spolu s dalšími příbuznými tvoří uzavřenou komunitu, která žije pro sebe.

V průběhu projektu počínala konverzovat. Doučování začala vnímat i jako určitý prostor pro svěření se se svými problémy, jako možnost „vystoupení ze svého světa“.

Společně jsme řešili i konkrétní vyvstálé předem neočekávané situace, s kterými by jí rodiče vzhledem k jazykové bariéře v našem prostředí nedokázali pomoci.

Doučování splnilo v rámci časových možností svůj účel.

Doporučení:

Podle aktuálně probíraných témat s žáky – porozumění pojmům, vysvětlování nejasností a „interkulturní nuance“ tak, aby tito žáci v jednotlivých hodinách byli schopni s nápomocí vnímat obsah a aktivně se zapojit do práce s vrstevníky.

c) Přírodní vědy

Cíl A4c:

- Podpora žákovi
- Pomoc žákovi při přípravě na výuku
- Pocítit pocit úspěchu, motivace
- Integrované doučování (souvislosti s životem kolem nás)
- Překlad základních odborných pojmů

Témata doučování byla konzultována se samotnými žáky i s učiteli, kteří žáky – cizince vyučují při běžné výuce. Vždy po těchto konzultacích byl vytvořen plán podpory žáků.

Hodnocení:

- podařilo se zlepšit výsledky žáků v doučovaných předmětech
- žáci vyjádřili spokojenost s tím, co jim doučování přineslo – ke zlepšení došlo hlavně v předmětech matematika a fyzika
- podařilo se částečně eliminovat základní problémy, ale i probudit zájem o předmět
- pravidelné doučování potvrdilo, že individuální přístup motivuje žáky k lepším výsledkům
- pravidelnost doučování vedla žáky k soustavnější přípravě, jež možná přetrvává i po ukončení projektu
- podařilo se navodit situace umožňující prožít žákům úspěch v oblasti vzdělávání

Doporučení:

Na základě výše uvedených zkušeností a na základě pozitivní zpětné vazby od učitelů, žáků i jejich rodičů bychom rádi v této činnosti pokračovali i příští rok.

Individuální charakter doučovacích lekcí umožňuje nastavit úroveň látky a tempo doučování tak, aby prožitek nebyl pro žáky frustrující.

AKTIVITA 5

Festival „Struny řečí“

Aktivita určena všem žákům základní i mateřské školy, jejich rodičům a pedagogům školy.

Pracovní dílny (40 h, 1 dílna – 5 hodin) vedli nejen pedagogové, ale i rodiče žáků a externí odborníci.

Přehled realizovaných dílčích projektů na téma Práva dětí, které bylo v rámci aktivity vyhlášeno jednotně pro MŠ i ZŠ – podrobný popis jednotlivých školních projektů ZŠ a MŠ ANGEL viz příloha - závěrečná zpráva dílčího projektu, **jedná se o rozsáhlý, velmi kvalitní projekt jak obsahovým tak i metodickým zpracováním**

a) Mateřská škola

Průběh, obsah a praktická doporučení:

- Vysvětlení pojmu dětská práva a jaká jsou.
- Každý má svá práva, ale i povinnosti.
- Nastříhaná hesla s dětskými právy
- Seřazení podle toho, co si myslím, že je nejdůležitější a společné nalepení na papír.
- Diskuze – co můžeme dělat, když dochází k porušování našich práv.
- Prezentace o indické dívce Acho, která pracuje jako dítě v továrně.
- Diskuze o dětské práci, právu na vzdělání a jeho porušování.
- Diskuze o situaci u nás a o situaci v některých zemích 3. Světa.
- Srovnání našeho a Achina dne.
- Výtvarná kresba.
- Sebehodnocení práce na projektu a sdílení nových poznatků.

Hodnocení:

Děti pracovaly se zájmem. Společnými silami rozhodly, která dětská práva jim připadají nejdůležitější a v daném pořadí jsme je nalepili na čtvrtku. Zaujalo nás, že Právo na život v míru dětem připadalo jako nejméně důležité.

„**Jeden den s Acho**“ děti se vydržely soustředit po celou dobu prezentace. Překvapilo je a přišlo jim smutné, že na světě jsou děti, jejichž práva jsou porušována například tím, že musí chodit do práce. Dokázaly se zamyslet nad tím, proč tomu tak je a co by se dalo změnit.

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Ranní kruh – uvítání, představení projektu, vysvětlení pojmu Úmluva o právech dítěte, diskuse o tom, jaká mají děti práva

- Ochrana dětí před všemi formami násilí, účast dětí na životě společnosti, zejména na rozhodování o všech záležitostech, které se dítěte týkají.
- Každý má svoje práva a povinnosti.

Vyprávění pohádky o zvířátkách, která nebyla tak úplně obyčejná. Medvěd Ondra nemá jednu tlapičku, veverka Hanička nevidí a vlk Pěťa je hluchý a nemůže mluvit.

Děti se rozdělí do skupin a pokusí se vtělit do neobyčejných zvířátek. Zkusí si, jak důležitá je pomoc druhého a s čím se během dne tělesně postižení potýkají.

Prožitková aktivita dětí, které si chtějí vyzkoušet den tělesně postiženého:

- Ondra – děti si zaváží pravou ruku za záda
- Hanička – děti si zakryjí oči páskou
- Petr – děti nesmí mluvit a mají v uších špunty proti hluku

Děti se pokusí obléknout, vyčistit si zuby, dojít si na toaletu, najíst se, napít se, namalovat si obrázek. Zažijí si, jak je tělesně postiženému, když mu někdo pomůže a když se mu někdo vysmívá. Vyzkouší si ale i pomoc postiženým zvířátkům.

Reflexní kruh – co jsou to práva, na co mám právo, co se nám v příběhu nelíbilo, jak by to mělo být správně, práva ve školce a ve třídě, jaké jsem měl pocity, co byl největší problém, kdo mi pomohl, jak jsem se u toho cítil, kdo mi ublížil (posměch ostatních), jak jsem se u toho cítil.

Centra aktivit

- Drama
- Ateliér – plakát A0 – otisk dětských dlaní ve tvaru srdce

Čtvrtek 13.11.2014 / Pátek 14.11.2014 – Anglické dny

Ranní kruh – uvedení projektu v anglickém jazyce

slovní zásoba – my name, my family, my hobbies, at the doctor, my school

Brainstorming – Co dělat smíme a nesmíme?

četba dětské knihy Small World

video https://www.youtube.com/watch?v=y_2nA49p3yw

Centra aktivit

Dramatizace

Manipulační hry Země – vytrhávání a lepení

<http://www.momontimeout.com/2012/04/stained-glass-planet-earth-earth-day/>

Pokusy objevy – planeta Země, zapouštění barev do aqua papíru

<http://kiddiecrafts365.files.wordpress.com/2010/08/0031.jpg>

Ateliér – plakát Planeta s dětmi

<http://www.pinterest.com/pin/101471797826686992/>

Hodnocení:

Projekt byl během anglických dnů uveden částečně i v českém jazyce pro lepší porozumění dětí. V ranním kruhu se dále opakovala slovní zásoba témat, která souvisí s dětskými právy.

Pro opakování slovní zásoby a výuku anglického jazyka byl projekt vhodný, ale pochopení dětských práv se nám dařilo pouze, pokud jsme přešli do mateřského jazyka.

b) Společný projekt MŠ a 1. tříd programu Začít spolu, projekty tříd prvního stupně ZaS

Průběh, obsah a praktická doporučení:

viz příloha

Projektový den na prvním stupni ve třídách Začít spolu (ZaS) byl realizován jako pětihodinový třídní projekt. Zúčastnili se ho všichni žáci daných tříd (celkem 13 tříd a 1 třída MŠ Školička) a realizovalo jej s nimi 13 třídních učitelek/učitelů, asistentky v prvních, druhých a třetích třídách (tedy 9 asistentek) a 2 učitelky MŠ.

Hodnocení:

Projektový den byl hodnocen kladně pedagogy i žáky. Setkali jsme se s pozitivními reakcemi rodičů žáků.

Vytyčené cíle byly ve všech třídách splněny.

V některých třídách došlo během realizace k drobným změnám např. v pořadí aktivit či jejich délce. Děti z MŠ tematika zaujala, do všech připravených aktivit se zapojily se zájmem, zejména proto, že měly možnost spolupracovat se staršími spolužáky. Radostně přijímaly zejména pantomimu ručiček a zjištění, že své pocity a nálady mohou vyjádřit pomocí rukou a doteků. Výstupy žáků byly, či ještě jsou vystaveny v prostorách školy. Některé ze tříd navázaly na projektový den několika dalšími aktivitami v následujících dnech – a to školními nebo domácími činnostmi.

c) Projektový den – Dětská práva, 14.11.2014, I. stupeň – bilingvní program

Průběh, obsah a praktická doporučení:

viz příloha

Hodnocení:

Projektový den na prvním stupni v bilingvních třídách byl realizován jako pětihodinový třídní projekt. Zúčastnili se ho žáci všech bilingvních tříd prvního stupně (celkem 11 tříd) a realizovalo jej s nimi 11 pedagogů. Do projektu se aktivně zapojily i asistentky a v řadě tříd i rodilí mluvčí.

Před samotnou přípravou projektů bylo vyhlášeno jednotné téma – Dětská práva a byly formulovány základní cíle projektu:

- Žáci se seznámí s dokumentem Úmluva o právech dítěte.
- Žáci porovnají své postavení v rámci evropské kultury s právy vrstevníků v jiných kulturách.
- Žáci uvedou příklady porušování dětských práv a navrhnou řešení vedoucí k zajištění a podpoře dětských práv.

Dílčí názvy, konkrétní cíle, aktivity a výstupy třídních projektů pak již byly plně v kompetenci autorů a realizátorů těchto projektů, kteří předem vypracovali podrobnou přípravu. Žáci pracovali

d) Projektový den – Dětská práva, 14.11.2014, II. stupeň

Průběh, obsah a praktická doporučení:

viz příloha

Hodnocení:

Projektový den na druhém stupni byl realizován jako pětihodinový třídní projekt. Zúčastnili se ho všichni žáci druhého stupně (celkem 13 tříd) a realizovalo jej s nimi 17 pedagogů. Před samotnou přípravou projektů bylo vyhlášeno jednotné téma – Dětská práva a formulovány základní cíle projektu:

- Žáci se seznámí s dokumentem Úmluva o právech dítěte.
- Žáci porovnájí své postavení v rámci evropské kultury s právy vrstevníků v jiných kulturách.
- Žáci uvedou příklady porušování dětských práv a navrhnou řešení vedoucí k zajištění a podpoře dětských práv.

Dílčí názvy, konkrétní cíle, aktivity a výstupy třídních projektů pak již byly plně v kompetenci autorů a realizátorů těchto projektů, kteří předem vypracovali podrobnou přípravu. Ve třídách tak žáci pracovali například na projektech Svět dětí a jejich práva, Vím, co smím, Dětská práce, Dopravní značky na cestě dítěte aj. Pracovali s různými texty, diskutovali, vytvářeli informační plakáty a počítačové prezentace, dramatizovali. Co se týká zvolených forem práce, převažovala skupinová práce, uplatnilo se také vrstevnické vyučování. Přehled realizovaných projektů, cílů a výstupů je rozepsán v tabulce. Projektový den byl učiteli i žáky hodnocen převážně kladně, většina cílů byla splněna. Pokud pedagogové ve svých reflexích zmiňovali nějaká negativa, pak to byl především nedostatek času na všechny plánované aktivity, nebo by změnili například pořadí aktivit. Téměř všichni učitelé byli překvapeni pozitivním naladěním žáků i jejich velkým nasazením a zájmem při práci.

Ukázky z reflexí pedagogů:

- velmi mne překvapila empatie u některých žáků
- všechny cíle byly naplněny
- překvapilo mne, s jakým zaujetím děti sledovaly dokumenty a jak následně přemýšlely o argumentech, které předkládaly v diskusi
- za velmi kladnou považujeme meziročnickovou skladbu jednotlivých skupin
- příjemně mne překvapilo, že řada žáků sleduje zpravodajství a ví o konkrétních případech porušování lidských práv ve světě
- film Baraka byl svojí délkou náročný na udržení pozornosti žáků (příště např. sestříhat)
- překvapil mne zájem žáků, pěkná týmová práce
- překvapila mne dovednost žáků najít rozpory v psané formě Úmluvy a její skutečnou aplikaci v životě
- pozitivně vnímám možnost pracovat v tandemu s další vyučující (konzultace, změny během dne, dělení třídy)
- líbilo se mi, že v závěrečném hodnocení žáci porovnávali průběh dne s očekáváním, která měli na začátku

Ukázky z reflexí žáků:

- překvapilo mne, že ty děti nemohly chodit do školy, i když chtěly
- nevěděl jsem, že v mnoha zemích je normální dětská práce a už od šesti let dělají například cihly
- divím se, že Úmluvu o právech dítěte přijalo tak málo států
- povedla se nám prezentace
- líbilo se mi, že se třída chovala inteligentně
- vůbec se mi nelíbily informace, které jsme zjistili
- bylo to trochu depresivní, to, že se děje tolik zlých věcí
- dozvěděl jsem se dost o našich právech
- dozvěděl jsem se, že ve dvacátém století byla velmi potlačována práva Židů
- bavila mě práce ve skupině, ale práce v kroužku byla nudná

AKTIVITA 6

Divadlo utlačovaných

Cíl A6:

Seznámení s novou metodikou, která může sloužit jako nástroj pro změnu.
Ve skupině zpracování tématu útlaku nebo příkoří.
Tvorba divadelních scének.

Cílová skupina: 20 pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ ANGEL v Praze 12

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Semináře se konaly převážně v srpnovém přípravném týdnu, dále jedenkrát měsíčně. Setkávaly se s velkým zájmem všech zúčastněných.

Hodnocení:

Učitelé v rámci projektu **Divadlo utlačovaných** ocenili zejména možnost intenzivní spolupráce s různými kolegy na dílčích úkolech v rámci semináře a především při přípravě představení v rámci skupiny. Seminář byl vítanou příležitostí podívat se na různé formy každodenního útlaku a možnosti jejich řešení z různých perspektiv. Rovněž účastníci ocenili možnost vyzkoušet si různé divadelní metody/techniky, které lze dobře využít i při práci s žáky na stmelování kolektivu a na rozvoji vnímání u dětí.

Hodnocení dílčího projektu č. 1

1. Jakým problémům jste museli čelit během realizace projektu?

V průběhu realizace projektu se nevyskytly problémy, které by vyžadovaly větší zásah, změnu.

2. Co se podařilo? (konkrétní výsledky a úspěchy)

Inovace

a) Za největší úspěch považujeme zakončení aktivity Divadlo utlačovaných. Všichni účastníci semináře připravili tři krátká představení na téma Divadlo utlačovaných aneb o útlaku ve školství, která představili na komponovaném večeru v Rock Café 23.10. 2014. Ohlasy účastníků byly velmi pozitivní. / Člověk v tísní, zástupce MVČR, pozvání pedagogové z jiných pražských škol, psychologové, nadšenci z Angelu/.

b) Podařilo se rozjet Centrum předškolní přípravy,

c) Co se nepodařilo? (důvody) – Přizvat k účasti na projektu, na zajímavých a obtížně opakovatelných aktivitách více školských zařízení. Účast v projektu poskytuje možnost realizovat finančně náročnější semináře, kurzy, na které z finančních důvodů jednotlivé školy nedosáhnou.

3. Jaké nové poznatky k integraci cizinců vám projekt přinesl, jak je možno jej dále rozvíjet?

Nesporným přínosem je DVPP. Nové poznatky a metody, nově koncipované semináře, v tomto projektu všechny semináře PhDr. Dany Moree. „Vedlejším“ neméně důležitým produktem je možnost setkávat se, diskutovat, sdílet a vzájemně se obohacovat s pedagogy jiných škol, s odborníky na danou problematiku – pohlížet a řešit problematiku v návaznosti, šířeji (obec).

4. Uveďte ohlasy, s jakými se projekt setkal u realizátorů, zástupců města/městské části, cizinců, veřejnosti,

Velmi pozitivně je vnímán projekt rodiči, nejen cizinci. Seznamujeme s ním i zástupce rodičovských aktivit. Vzhledem k tomu, že máme možnost vstupovat do projektu již několik let, předpokládáme podporu MČ.

5. Jaká jsou vaše doporučení pro další aktivity či změny ve prospěch začleňování cizinců do společnosti?

Kromě využití dobrých zkušeností z vyzkoušených aktivit, další zaměření na MŠ,

DVPP – nové kurzy, rozvoj mimoškolních kreativních aktivit, zapojení rodičů.

Dílčí projekt č. 2: Základní škola a mateřská škola K Dolům v Praze 12

Popis jednotlivých aktivit projektu

A1 Výlety – toulky Prahou a po stopách předků; divadelní představení

- a) Toulky Prahou – Vyšehrad; žáci 1. i 2. stupně (únor)
- b) Výlet na Točnou – po stopách Keltů: keltské oppidum; žáci 1. i 2. stupně (duben)
- c) Představení – Islám, svět terorismu, kriminalita – Divadlo U Hasičů – bývalý policista seznámil žáky se současným stavem zemí třetího světa, vysvětlil termíny a mimo jiné provedl žáky technikami sebeobrany a prezentoval na příkladech, jak se obyčejná věc může přeměnit ve zbraň; žáci 2. stupně (květen)
- d) Toulky Prahou - Královská cesta, 2. stupeň (červen)
- e) Výlet do pražské ZOO v Tróji – poznávání jednotlivých druhů zvířat a zjišťování, odkud pocházejí; téma ochrany přírody a životního prostředí – co pro to mohu udělat já; žáci 1. i 2. stupně (září)
- f) Planetárium ve škole – pohled do vesmíru; žáci 1. stupně (říjen)
- g) Toulky Prahou - Pražský Hrad – interaktivní program ke Dni vzniku samostatného Československa; žáci 1. i 2. stupně (říjen)
- h) Hudební produkce – Trio: housle (viola), flétny, kytara: Českými operami – nejznámější árie z českých oper (Prodaná nevěsta, Hubička, Rusalka...), ukázky z cyklu „Má vlast“; žáci 2. stupně (říjen)
- i) Výlet do jižních Čech – výlov rybníka; žáci 1. i 2. stupně (říjen)
- j) Návštěva filmového představení „Jak vycvičit draka; žáci 1. stupně (říjen)
- k) Multikulturní program v rámci projektového představení „Všichni jsme tu doma“, 1. část – „Cestujeme po Asii“; žáci 1. stupně (listopad)
- l) Komponované představení – „Letem světem za písničkou“ - známé melodie z filmů a muzikálů celého světa; žáci 1. i 2. stupně (listopad)
- m) Výlet na Říp - po stopách našich předků; žáci 3., 4., a 5. třídy (listopad)
- n) Výlet do Liberce – IQ Landia a Ještěd; žáci 1. i 2. stupně (listopad)
- o) Divadelní představení na motivy povídek Karla Čapka: Věštkyňe, vraždy a jasnovidce – Městská divadla pražská; žáci 2. stupně (prosinec)
- p) Výlet na Karlštejn – po stopách historie, tradice Vánoc, vánoční výstava Betlémů; žáci 1. i 2. stupně (prosinec)
- q) Divadelního představení v anglickém jazyce – tematika Vánoc; žáci 1. i 2. stupně (prosinec)

A2 Multikulturní podvečery a třídní projekty

- a) Seznamovací multikulturní podvečer s karnevalovou diskotékou v duchu poznávání jiných kultur; žáci a rodiče z 1. i 2. stupně (únor)
- b) Multikulturní podvečer „Velikonoční výstava“, tradice- „Co nás provází velikonočními svátky u nás doma“; žáci a rodiče z 1. i 2. stupně, duben
- c) Multikulturní podvečer - divadelní vystoupení (žáci 2. stupně) se zahradní slavností; účastnila se celá škola + hosté: rodiče a přátelé školy a zástupci zřizovatele (červen)
- d) Oslava Evropského dne jazyků – návštěva Polského kulturního institutu, 1. stupeň (září)
- e) Spaní ve škole – multikulturní projekt dle složení třídních kolektivů: Vietnam, Ukrajina, Česká republika - příprava pokrmu typického pro danou zemi - nudle s kuřecím masem a zeleninou, smažený banán, smažená jablka v těstíčku (žáci vyzkoušeli jíst pokrm hůlkami). Ve spolupráci s rodinou žáka z Ukrajiny: Ochutnávka místního pokrmu – sladkého dortu s krémem a plevou; žáci 2. A a 2. B, (říjen)

- f) Vánoční jarmark – projektový den školy: prezentace výrobků, občerstvení pro rodiče a hosty, hudební a divadelní vystoupení žáků pro návštěvníky i celou školu; účastnila se celá škola + hosté: rodiče a přátelé školy a zástupci zřizovatele (prosinec)

Při všech aktivitách byly využívány překlady textů (a brožur v rodném jazyce cizinců) a služby tlumočnicka: především při komunikaci s rodiči, např. v době zápisů do 1. tříd; účast tlumočnicka na třídních schůzkách; tato služba se využívá také v naší mateřské škole Dolinka od začátku projektu. Přínosem byl nákup pomůcek a literatury na podporu vzdělávání žáků/cizinců.

Byla zakoupena literatura, soubory pracovních listů, poslechová CD a PC programy, které pomáhají při každodenní práci všech pedagogů školy. Škola rovněž používá didaktické pomůcky podporující multisenzoriální přístup při vzdělávání, který je pro naše žáky - cizince velmi vhodný. Žáci-cizinci jsou nyní právoplatnými členy třídních kolektivů, které fungují bez předsudků a odlišnosti vnímají jako obohacující prvek.

Škola podpořila účast vzdělávání pedagogů v problematice práce se žáky – cizinci (v rámci DVPP). Byla prohloubena již fungující spolupráce s NNO, např. Meta, ICP, KDP Podskalák, v rámci propagace na stránkách školy a osobně k rukám rodičů žáků (např. kontakty na Poradnu pro Vietnamské rodiče) byla nabízena doporučována účast na bezplatných kurzech pro rodiče a žáky cizince.

V rámci dlouhodobé spolupráce s Pedagogickou fakultou UK Praha se děti naší školy setkávají se studenty UK, škola umožňuje stáže a praxe a účastní se při výzkumech.

A3 Jazyková podpora žáků-cizinců

Všem žákům – cizincům naší školy bylo nabídnuto doučování a konzultace, a to i jinou formou než využívají v běžné výuce. Děti se průběžně přibližně 2x v týdnu doučovaly a dle potřeb si doplňovaly znalosti, které v plné míře nestihly během vyučovacích hodin. Důraz byl kladen na individuální přístup k žákovi a dle toho byly voleny i rozdílné metody a pomůcky (programy, tablety, didaktické pomůcky). Umožnili jsme zapojení se do jazykového vzdělávání také rodičům žáků – cizinců, někteří využili služeb tlumočnicka a pomůcky nakoupené i z finančních zdrojů projektu – viz popis v A2. Děti-cizinci využívající tuto nabídku učinily očividný pokrok, především v komunikaci. Cítí se nyní sebejistěji, více se zapojují do veškerých činností třídních kolektivů i v rámci celoškolských aktivit (např. školní parlament, organizování diskotéky, karnevalu...)

Hodnocení dílčího projektu č. 2

Vzhledem k tomu, že ZŠ a MŠ K Dolům je inkluzivní školou, snaží se o efektivní využití multikulturního potenciálu, který je ve škole a jejím okolí soustředěn. Díky tomuto projektu se intenzivně využívaly prvky odlišných kultur a náboženství, které spontánně přinášejí do výuky naši žáci-cizinci. Protože se často stává se, že žáci přicházejí do školy se stoprocentní jazykovou bariérou, v rámci tohoto projektu jim bylo umožněno a usnadněno lépe se zapojit do školních i mimoškolních aktivit.

Cíl projektu, aby děti již od útlého věku byly schopny přijmout odlišnosti a vnímaly je jako obohacující a byly schopny co nejlépe využít získané poznatky ke vzájemné spolupráci a komunikaci, jsme postupně naplňovali.

Díky projektu jsme měli možnost využít nejen specifické pomůcky a literaturu zaměřenou na žáky-cizince, ale důležité byly rovněž aktivity, které umožňovaly žákům zábavnou formou poznat a pochopit životní situaci a jednání jejich spolužáků z jiné kulturní společnosti a obrovským přínosem byla činnost tlumočnicků a využívání překladů textů.

1. Jakým problémům jste museli čelit během realizace projektu?

Setkali jsme se s určitým ostychem ze strany rodičů žáků - cizinců přijímat speciální přístup při vzdělávání k jejich dětem (využívání materiálů a pomůcek). Mnohé problémy pramenily i z nepochopení a neporozumění, a to jak ze strany zaměstnanců školy, tak dětí-cizinců a jejich rodičů a rodinných příslušníků. Situace se výrazně zlepšila poté, co pedagogové naší školy absolvovali kurzy zaměřené na podporu cizinců; poté jsme otevřeněji přistupovali k pochopení

kulturních odlišností rodin a díky povědomosti z této oblasti jsme s rodinami nakonec navázali dobrou spolupráci.

2. Co se podařilo

Díky projektu zaměřenému na posílení multikulturní výchovy a reagujícím na potřebu vzdělávat žáky v této oblasti v rámci našeho školského systému a díky zaujetí školy pro rovné příležitosti při vzdělávání všech žáků s ohledem na jejich vzdělávací potřeby se podařilo stanovené cíle postupně naplňovat.

Cílovou skupinou byli žáci ZŠ a MŠ K Dolům v Praze 12 a jejich rodiny, případně jejich přátelé, zvýšenou pozornost jsme věnovali třídním kolektivům s potencionálním výskytem projevů intolerance, např. přítomnost cizinců, žáků se SPUCH, žáků s postižením a vadami (a to i v rámci programů prevence sociálně-patologických jevů, které škola dlouhodobě realizuje).

Aktivít v rámci projektu se postupně zúčastnilo všech 173 žáků, z toho 10 cizinců, účast na jednotlivých aktivitách v rámci projektu byla dobrovolná. O to více nás těšilo, že byla velmi žádaná, a to jak ze strany dětí - žáků – cizinců, jejich přátel a jejich a rodinných příslušníků, tak zároveň ze strany množství českých dětí (žáků naší ZŠ) a jejich rodinných příslušníků

Filozofií naší školy je, aby děti již od útlého věku byly schopny přijmout odlišnosti, vnímaly tyto odlišnosti jako obohacující a byly schopny co nejlépe využít získané poznatky ke vzájemné spolupráci a komunikaci. Zájem rodičů i dětí o změny ve společnosti svědčí o narůstajícím vědomí odpovědnosti vůči budoucnosti. Jsme přesvědčeni, že aktivity, které na naší škole budou rozvíjeny, pomohou vytvořit rovnocenné šance nejen v otevřené Evropě. Tento projekt k tomu nemalou měrou přispěl.

3. Co se nepodařilo

Zájem o aktivity projektu a ohlasy na naši práci s žáky - cizinci byly vesměs kladné, ne vždy se však splnila naše očekávání. Konkrétně u vietnamských rodin, kde rodiče vůbec neovládají český jazyk, dochází k navázání komunikace velmi obtížně. Ač jsme zapojili tlumočnicka, nabízeli doučování a opakovaně členy rodiny zvali na pořádané akce, přesto se díky jazykové bariéře a uzavřenosti vietnamské komunity plně nepodařilo zapojit všechny tak, jak bychom si představovali.

4. Nové poznatky k integraci cizinců a jak je možno jej dále rozvíjet

Základním poznatkem je nutnost pochopit mentalitu rodiny, rodinný přístup ke vzdělávání a výchovné styly v rodině pedagogem žáka-cizince, nastolení dobré spolupráce a častá komunikace s rodinou.

S tím souvisí sebevzdělávání, komunikační dovednosti pedagoga a jeho otevřenost k přijímání odlišností.

Důležitým prvkem při vzdělávání žáků a na podporu jejich následující spolupráce je rovněž účast na společných projektech, programech, výletech, školách v přírodě, spaní ve škole, kde se děti setkávají nejen při vyučování, ale také při volnějším činnostech - workshopech, sportovních akcích, výstavách a mají možnost hovořit o svých pocitech, názorech, poznatcích atd. Žáci – cizinci a jejich rodiny pak vnímají přijetí a následně nedochází k uzavírání subkultur před většinovou společností.

5. Ohlasy projektu u realizátorů, zástupců městské části, cizinců, veřejnosti

Ohlasy na naši práci s žáky- cizinci jsme zaznamenali kladné...jak ze strany rodičů žáků - cizinců (překonání jazykových bariér – tlumočnick, kopie textů v rodném jazyce rodičů), tak ze strany rodičů i žáků naší země. Poznávání a pochopení jiné kultury bylo obohacující pro všechny zúčastněné. Realizátoři projektů, výletů, projektových dnů, multikulturních podvečerů atd. byli inspirováni aktivitami, které pomohly propojit rodiny všech žáků se školou. Některé aktivity proběhly i za účasti představitelů našeho zřizovatele – MČ Praha 12, za což jsme velmi vděční. V průběhu projektu nás těšila vysoká účast návštěvníků na společných programech podporujících tradice (např. Velikonoce, Vánoce) i na akcích školou nově nabízených (např. imatrikulace prvňáčků), zájmu ze strany široké veřejnosti i představitelů a veřejných činitelů si velmi vážíme.

6. Doporučení pro další aktivity či změny ve prospěch začleňování cizinců do společnosti

Doporučením plynoucím ze zkušeností z naší dřívější práce i z poznatků získaných v průběhu realizace jednotlivých aktivit projektu je zvýšení činností a nabídky programů, které umožňují setkávání rodičů, žáků, jejich rodinných příslušníků a přátel se zaměstnanci školy v pozitivním duchu a i při jiných příležitostech, než je samotné vyučování. Tyto aktivity umožňují vytvořit přátelské vztahy jak mezi rodinami, tak mezi učiteli žáků. Výhodou je, když jsou tyto aktivity tematicky zaměřené na kulturu a bohatství naší /jejich země. To výrazně podporuje touhu našich žáků i nás samých po poznání.

Zaznamenali jsme zájem rodičů i dětí o dění ve společnosti, což svědčí o narůstajícím vědomí odpovědnosti vůči budoucnosti. Jsme přesvědčeni, že aktivity, které na naší škole jsou a budou rozvíjeny, pomohou vytvořit rovnocenné šance pro všechny nejen v otevřené Evropě.

Dílčí projekt č. 3: Základní škola a mateřská škola Smolkova v Praze 12

Aktivity:

Doučování cizinců – zvýšení školní úspěšnosti

I. fáze: leden 2014 – červen 2014

Rozsah: 210 hodin,

Zapojeno: 5 pedagogů, 15 dětí/11 Vietnam, 3 Ukrajina, 1 Moldávie

II. fáze: září 2014 – prosinec 2014

Rozsah: 150 hodin,

Zapojeno: 5 pedagogů, 18 dětí/12 Vietnam, 4 Ukrajina, 1 Moldávie, 1 Mongolsko

červen 2014:

1. zábavné odpoledne/hravé procvičování a upevňování učiva, práce ve skupinách/

prosinec 2014:

2. zábavné odpoledne – vyvrcholení projektu/v rámci upevňování a procvičení učiva-soutěže, zábavné úkoly/ vánoční posezení – české obyčeje, zvyky v jednotlivých zemích

Hodnocení dílčího projektu č. 3

1. Zhodnocení dosažení cílů projektu

Cílem projektu bylo úspěšně zapojit žáky cizince do vyučovacího procesu, eliminovat jazykové znevýhodnění - díky tomu lépe komunikovat s učiteli a v neposlední řadě mohou sami pomoci zlepšit komunikaci se zákonnými zástupci. A to se z větší části podařilo.

2. Jakým problémům jste museli čelit během realizace projektu?

Problémy se během realizace projektu nevyskytly, snad jen na začátku v komunikaci s rodiči, ale i ty se postupně odbouraly.

3. Co se podařilo? (konkrétní výsledky a úspěchy)

Tento projekt eliminuje jazykové i kulturní znevýhodnění a tedy:

- zvyšuje se osvojování češtiny a následná dovednost a srozumitelnost pracovat v ostatních předmětech

- zmenšuje se jazyková bariéra a tím se zlepšuje komunikace s vyučujícími
- urychluje se začlenění do třídního kolektivu i mezi své vrstevníky mimo třídu
- urychlí se zkrácení tzv. "Tichého období" a dítěti se zpříjemní čas ve škole

4. Co se nepodařilo?

Vše, co jsme si na začátku vytýčily, jsme splnily a s dětmi cizí národnosti budeme pracovat i nadále.

5. Jaké nové poznatky k integraci cizinců vám projekt přinesl, jak je možno jej dále rozvíjet?

Je velmi obtížné zařadit správně nově příchozí žáky cizince/přijeli právě ze své rodné

- země/do jednotlivých tříd. Žák má již určitý věk, ale znalost českého jazyka - gramatiky je nulová. I když se vše jeví jako problém, dá se s tím pracovat. Je nutné si uvědomit, že je třeba učit češtinu jako cizí jazyk, nikoliv češtinu nižších ročníků. Nejdůležitější je především vstřícný a chápavý přístup učitelů k jazykovému znevýhodnění. Bez individuálního přístupu je množství „nového“ v českém jazyce velmi obtížně zvládnutelné.
- Počty cizinců na našich ZŠ se zvyšují, ale bohužel neexistuje žádný oficiální školní předmět „čeština jako cizí jazyk“.

8. Uvedte ohlasy, s jakými se projekt setkal u realizátorů, zástupců města/městské části, cizinců, veřejnosti,

- Ohlasy kladné: - učitelkám usnadňuje práci v samotné výuce
 - méně majetní rodiče nemusí platit doučování mimo školu
 - ostatní rodiče ocení rychlejší začlenění dítěte do výuky i kolektivu

10. Jaká jsou vaše doporučení pro další aktivity či změny ve prospěch začleňování cizinců do společnosti?

- věnovat se tématu inkluze, "inkluzivní škola"
- spolupracovat se společností META /společnost pro příležitosti mladých migrantů/

Dílčí projekt č. 4: Základní škola profesora Švejcara v Praze 12

Uskutečněné aktivity projektu:

1. Jazykové vzdělávání. Individuálně a ve skupinách se uskutečňovalo vzdělávání žáků cizinců společně s některými českými žáky, což přispívalo ke zlepšení vzájemné komunikace.

2. Konzultace se školní psycholožkou. Rodiče i děti cizinci využívali pomoci školní psycholožky při řešení osobních i vztahových problémů.

3. Poznávací výlet. Návštěva zámku v Nelahozevsi, rodišti Antonína Dvořáka. Poznávání české historie a kultury.

4. Multikulturní den. Ve spolupráci s klubem Hanoi byla pro většinu tříd uspořádána beseda o Vietnamu, kde se žáci seznámili s rodnou zemí svých spolužáků. Žáci poznávali odlišnou kulturu, zvyky a život v odlišných podmínkách.

5. Dílny po akcích. Po poznávacím výletě a po besedě o Vietnamu se ve třídách uskutečnily dílny po akci. Výtvarně a literárně žáci zpracovali nové poznatky.

6. Kalendář pro rok 2015. Fotografie ze školních aktivit se staly základem pro zhotovení kalendáře pro rok 2015.

Realizace projektu: březen 2014 – prosinec 2014

Počet zúčastněných žáků cizinců 38 – 41/ 352 českých žáků

Dílčí projekt č. 5: Základní škola Rakovského v Praze 12

Vyhodnocení realizace projektu:

Cílová skupina:

Na Základní škole Rakovského v Praze 12 se v současné době vzdělává 20 cizinců z různých států. Počet těchto dětí se v průběhu školního roku měnil (34 – 20) v závislosti na pohybu rodin. Společně se žáky jsme zahrnuli do projektu i jejich rodiče.

Realizované aktivity:

- jazyková příprava žáků, doučování českého jazyka
- konzultace a doučování ostatních předmětů
- konzultace s rodiči
- nákup kompenzačních pomůcek pro cizince (CD, DVD, učebnic, knih, sport. náčiní, didaktických her atd.)
- jednodenní výlety
- práce s knihou, besedy v knihovně
- divadelní představení
- projektové dny
- akce pro rodiče a děti – výtvarné kurzy, grilování
- spolupráce s ostatními subjekty - Stacionář Zárubova (gerontologie)
- propagace tradic, zvyků a kultury ČR

Do projektu se zapojili všichni členové pedagogického sboru – třídní učitelé, vyučující i vychovatelé školní družiny.

Obsah a hodnocení dílčího projektu č. 5

V průběhu tohoto projektu bylo u nás integrováno od 32 do 20 dětí cizích státních příslušníků. Nejpočetněji je zastoupena vietnamská skupina.

Na základě zkušeností a po rozboru výsledků předchozích ročníků projektu MV ČR a MČ Praha 12 jsme pokračovali v zavedených aktivitách, které vedly k překonání jazykových bariér žáků a k jejich úspěšnému sociálnímu začlenění. Mezi nejúspěšnější aktivity patřila společná setkávání s rodiči při různých školních akcích. Všechny naplánované aktivity proběhly v období duben – prosinec 2014.

Doučování probíhalo v českém jazyce, ale i v dalších vyučovacích předmětech. Žákům se tak podařilo lépe chápat význam slov, proniknout do české gramatiky a pravopisu, lépe vnímat obsah učiva jiných předmětů.

K dosažení vyššího stupně komunikačních dovedností přispěl nákup kompenzačních pomůcek – DVD se zvukem i obrazem, knihy, didaktické hry zaměřené na český jazyk a literaturu. Pomůcky využívaly všechny děti v rámci vyučování, ale i při individuálním doučování. S českou literaturou se žáci průběžně seznamovali ve školní knihovně, kterou jsme v letošním školním roce zrenovovali a tím byly i pro žáky – cizince zajištěny další možnosti pro doplňování jejich znalostí českého jazyka apod.

Velmi přínosná byla i beseda se spisovatelkou Olgou Nytrovou, která dětem přiblížila krásy českého jazyka a představila některé ze svých knih. Vše doplnila autorským čtením.

Pozitivní dopad na úspěšné začlenění dětí z jiného jazykového a kulturního prostředí měly i pravidelné hry a soutěže (sportovní, vědomostní, výtvarné), projekty a výlety.

Mezi nejúspěšnější aktivity patřily akce za účasti rodičů – grilování a výtvarné kurzy. Letos jsme uspořádali i kurz keramiky pro rodiče – cizince a jejich děti. Z výrobků měli všichni radost. Dva

prožití podvečery (modelování a glazování) proběhly ve velmi klidné a přátelské atmosféře. Napomohl ke sblížení rodin se školou, ale i k vytvoření dobrých vztahů mezi sebou.

Závěr:

Realizovaným projektem jsme přispěli k rychlejšímu začlenění dětí – cizinců do kolektivů tříd. Žáci se zlepšili v komunikaci v českém jazyce a tím i snadněji zvládali nároky vzdělávání. Dále se prohloubila spolupráce školy s rodiči cizinců. Všechny aktivity v rámci tohoto projektu byly přijaty pedagogy, rodiči i dětmi s vědomím potřeby a s pocitem radosti a uspokojení.

Dílčí projekt č. 6: MČ Praha 12 - Odbor školství, kultury a vzdělávání

1. Popis aktivit projektu:

Aktivita 1

Další vzdělávání pedagogů

Téma č. 1: Témata spojená s multikulturní výchovou

Název semináře: Identita a kultura ve vzdělávání

Termín: 07.05.2014, 15.05.2014 a 18.06.2014

počet zapojených pedagogů: 37

Téma č. 2: Transformace kultury školy – školy orientované na vztah a školy orientované na výkon

Název semináře: Integrace ve vzdělávání - procesy vyloučení

Termín: 06.10.2014, 24.11.2014 a 11.12.2014

počet zapojených pedagogů: 43

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Lektorkou seminářů byla Dr. Dana Moree, která má mnohaleté zkušenosti s integrací Romů v české společnosti, dlouhodobě spolupracuje s českými i se zahraničními organizacemi, které se zabývají integrací cizinců a je spoluautorkou portálu Czechkid.cz. Své zkušenosti shrnula v několika odborných publikacích pro pedagogy. Účastníci vzdělávání velmi ocenili formu seminářů, praktické rady a možnost konzultací konkrétních situací.

Semináře se konaly v prostorech MČ Praha 12 a v ZŠ a MŠ ANGEL. Pro dva termíny seminářů nám poskytlo prostory zdarma Informační centrum OSN v Praze v Železné ulici. IC OSN aktuálně nabídlo pedagogům nový vzdělávací materiál s problematikou holocaustu, což bylo vhodnou inspirací pro debatu o smyslu integrace a potřebě tolerantní společnosti. Jeden ze seminářů jsme uspořádali v Domě národnostních menšin. Tyto prostory jsme zvolili záměrně, aby pedagogové získali povědomí o organizacích, které se na životě cizinců v ČR také podílí.

Semináře byly rozdělené v jednotlivých termínech pro pedagogy ZŠ a MŠ a některé termíny byly společné. Ukázalo se, že pedagogové ZŠ mají více odborných znalostí než pedagogové MŠ. U pedagogů mateřských škol je třeba se vrátit o krok zpět a doplnit některé základní znalosti z oblasti inkluzivního vzdělávání. Je třeba je dovézt do oblasti vzdělávání dětí s OMJ.

Aktivita 2

Překlady dokumentů ZŠ a MŠ

V rámci této aktivity byly do vietnamštiny, ruštiny, ukrajinštiny a angličtiny přeloženy následující dokumenty:

- práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků
- informační listy o jednotlivých školách

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Naším původním záměrem bylo přeložení výňatků ze školních řádů jednotlivých škol. Ze zkušeností škol, které podobný dokument v minulosti používali, jsme od této formy informací ustoupili. Někteří rodiče striktně trvají na tom, že se jich týkají pouze přeložené informace a ostatní nejsou povinni respektovat. Znamenalo by to tedy přeložit doslovně všechny školní řády. Nakonec jsme se rozhodli pro formu informace o právech a povinnostech žáků a zákonných zástupců, kde jsme uvedli, jaké informace obsahuje školní řád, kde jej najdou a doplnili jsme kontakt na tlumočníka, kteří jim se seznámením se školním řádem pomůže.

Každá škola má k dispozici přeložený informační list, kde jsou uvedené praktické informace o škole, školní družině a školní jídelně ap. Tyto informační listy jsou zveřejněny také na webových stránkách MČ Praha 12 u profilu jednotlivých škol.

V mateřské škole Srdíčko nám vietnamská komunitní asistentka průběžně překládala do vietnamštiny běžné vzkazy rodičům. Vznikla nám databáze, kterou budou používat i ostatní MŠ.

Informačních materiálů pro cizince je velké množství a někdy je jednodušší vytvořit vlastní, než jej v tom velkém množství vyhledávat. Do budoucna bychom se chtěli spíše zaměřit na sestavení databáze ze stávajících materiálů než vytvářet nové.

Aktivita 3

Příměstský letní tábor „Porozumění 2014“

Termín:

- 1. turnus 21.07. – 25.07.2014**
- 2. turnus 28.07. – 01.08.2014**

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Přeložené dokumenty:

- přihláška na příměstský tábor
- prohlášení o zdravotní způsobilosti
- informace i příměstském táboře
- Informační list pro rodiče dětí – cizinců o funkci zájmového vzdělávání v českém vzdělávacím systému

Všech 9 našich základních škol oslovilo žáky – cizince s nabídkou účasti na příměstském táboře. Dále bylo nabídnuto 5 míst ZŠ Meteorologická. České děti byly vybrány na základě doporučení škol nebo odboru sociálních věcí, tak abychom vyšli vstříc potřebným dětem, jejichž rodiče nemohou na podobný tábor děti přihlásit z finančních důvodů, nebo se rodiče o volný čas svých dětí nestarají.

Průběh, obsah a praktická doporučení:

Na příměstský tábor se přihlásilo do každého turnusu cca 10 dětí – cizinců, tento počet jsme doplnili 10 českými dětmi. ZŠ Meteorologická nabídku nevyužila. Z českých dětí se zúčastnily všechny přihlášené, ale děti-cizinci nakonec chodily minimálně. Pravidelně se zúčastňovaly zejména děti ukrajinské národnosti, naopak přihlášené vietnamské děti bez omluvy nedorazily. Neměli jsme možnost ani naplnit turnus náhradníky. Z tohoto důvodu nebudeme tuto aktivitu opakovat. Na druhou stranu ti, kteří se zúčastnili, byly spokojeni. Pozitivní ohlasy máme zejména od ukrajinských rodičů.

Jako účinnější se nám jeví aktivnější spolupráce s DDM na MČ Praha 12. DDM nyní používá naše přeložené materiály k informovanosti dětí – cizinců. Snažíme se, aby se dostávala k dětem-cizincům nabídka DDM v průběhu roku nejen o prázdninách. Realizace příměstského tábora je spíše inspirací pro odbor sociálních věcí, který by mohl pořádat příměstské tábory pro děti ze sociálně slabých rodin a nabídku poskytovat také dětem – cizincům. Pokud by se nedostavily, byla by možnost zaplnit místa pouze českými dětmi.

Aktivita 4

Komunitní asistent pro mateřské školy a tlumočení

Tuto aktivitu jsme zajišťovali ve spolupráci s META o.p.s. a byla jednou z neúspěšnějších. Kmenovou mateřskou školou byla pro asistentku MŠ Srdíčko, která má zkušenosti s integrací dětí – cizinců. Na této MŠ asistentka komunikovala s rodiči vietnamských dětí. MŠ Srdíčko používá běžně ke komunikaci s rodiči také facebook. K této komunikaci se připojila také asistentka a zapojila rodiče vietnamských dětí. Rodiče nebyli odkázáni jenom na konkrétní dobu, kdy je asistentka ve škole, ale prostřednictvím fb jim asistentka zodpovídala dotazy v podstatě kdykoli. Tato komunikace a přítomnost vietnamské asistentky byla velmi dobře přijímána i českými dětmi a rodiči. Ostatní MŠ zpočátku službu komunitní asistentky nevyužívaly, ale po té kdy v několika případech přišlo uprostřed školního roku nové dítě bez znalosti češtiny a asistentka pomohla škole navázat kontakt s rodiči a vysvětlila různé organizační záležitosti rodičům, zjistili pedagogové, že proces začlenění dítěte do MŠ se podstatně urychlil a usnadnil jim práci s dítětem i s jeho rodinou. V současné době by většina MŠ chtěla mít ve škole svoji vlastní asistentku. Jednoznačně se shodují v názoru, že díky asistentce se zkracuje doba adaptace dítěte-cizince v MŠ, což je pozitivní z hlediska pedagogů ale zejména z pozice dítěte-cizince, které se vyhne mnoha nepříjemným pocitům.

Komunitní asistentka vedla v MŠ Srdíčko kroužek češtiny pro vietnamské děti. K výuce si pro názornost a usnadnění vytvořila mnoho zajímavých pomůcek.

Služby komunitní asistentky jsou pro začlenění dítěte s OMJ v mateřské škole velmi přínosné. Pozitivní pro nás byla spolupráce s o.p.s. META, která nám pomáhala motivovat školy a koordinovala asistenci. Dalším pozitivem byla osobnost vietnamské asistentky, která je velmi aktivní a sama hledala způsoby, jak se zapojit.

Aktivita 5

Informační list pro předškoláka

Tento materiál jsme připravili ve spolupráci s MŠ Srdíčko a snažili jsme se popsat základní informace od nástupu do mateřské školy až po zápis do 1. třídy. Informační list obsahuje organizační informace ale také požadavky na dovednosti a znalosti, které by mělo dítě mít nebo se průběžně naučit. V loňském roce jsme se zaměřili na metodiku pro pedagogy v MŠ a nyní jsme vytvořili materiál, který bude sloužit rodičům dětí – cizinců. Materiál obsahuje také informace o možnosti odkladu povinné školní docházky a možnosti zařazení dítěte do přípravné třídy. Informační list je v elektronické podobě k dispozici našim mateřským školám a je zveřejněn na webových stránkách MČ Praha 12.

2. Jakým problémům jste museli čelit během realizace projektu?

- žádným zásadním problémům jsme čelit nemuseli

3. Co se podařilo? (konkrétní výsledky a úspěchy)

- za velký úspěch považujeme aktivní zapojení mateřských škol do projektu,

- v MŠ Hasova se podařilo vybudovat centrum metodické podpory pro předškolní vzdělávání, které je aktivní i nyní mimo dobu realizace projektu

- díky seminářům Dany Moree se změnil pohled některých pedagogů na integraci cizinců, velmi pozitivní byly společné diskuse

4. Co se nepodařilo? (důvody)

- stále se nedaří aktivně zapojit 2 základní školy a několik mateřských škol

5. Jaké nové poznatky k integraci cizinců vám projekt přinesl, jak je možno jej dále rozvíjet?

- pokud jde o příměstský tábor, je lepší spolupracovat s organizacemi, které je pořádají a podporovat jejich aktivitu směrem k cizincům, než pořádat vlastní příměstský, který je omezen podmínkami projektu, řešení volného času dětí – cizinců je dlouhodobá záležitost,

- společné vzdělávání pedagogů z více škol, kam může přijít více pedagogů z každé školy je přínosnější,
- integrace cizinců ve školách ukazuje, že je nutné posílit inkluzivní vzdělávání, škola, která aktivně podporuje inkluzi a má nastavená funkční inkluzivní opatření, jednoznačně lépe zvládá integraci dětí a žáků – cizinců
- informační materiály jsme v letošním roce vytvořili pouze v elektronické podobě. Máme zkušenost, že pokud materiál necháme vytisknout, školy a organizace je pasivně rozdají. Přínosnější se nám zdá vytvořit pouze elektronickou podobu, kterou si mohou v případě potřeby vytisknout. Už samotný fakt, že se zamyslí, který z materiálů by byl vhodný a předem si jej připraví, potom vede k tomu, aby s cizinci navázali komunikaci.

6. Uveďte jakými způsoby byl projekt zveřejněn a medializován.

- informace o projektu byly zveřejňovány na webových stránkách MČ Praha 12,
- v novinách MČ Praha 12 byl uveřejněn zajímavý rozhovor s vietnamskou komunitní asistentkou,
- projekt byl prezentován na kulatém stolu o.p.s META,
- zkušenosti z projektu prezentoval zástupce MČ na tvorbě akčního plánu ke koncepci integrace cizinců MHMP

7. Uveďte ohlasy, s jakými se projekt setkal u realizátorů, zástupců města/městské části, cizinců, veřejnosti.

- pozitivní ohlasy na aktivity projektu máme zejména od rodičů (českých i cizinců) ze základních i mateřských škol, zástupci městské části projevují aktivní zájem o realizaci projektu, zaznamenali jsme zvýšený aktivní zájem jednotlivých pedagogů základních i mateřských škol, kteří sami přicházejí s nápady a podněty

8. Jaká jsou vaše doporučení pro další aktivity či změny ve prospěch začleňování cizinců do společnosti?

- za nutné považujeme další vzdělávání pedagogů s důrazem na předškolní vzdělávání a inovativní metody výuky
- jednoznačně pozitivně vidíme pokračování činnosti komunitní asistentky v mateřských školách a rádi bychom tuto službu zavedli také v přípravných třídách základních škol, které navštěvují z velké části právě žáci - cizinci

9. Jiné :

Souhrnné vyhodnocení projektu:

Zde uveďte stručnou zprávu za město či městskou část jakožto realizátora projektu. V případě, že projekt tvoří několik dílčích projektů, uveďte **zprávu vždy za každý z dílčích projektů i aktivit realizátora projektu a následně souhrnné celkové vyhodnocení projektu.**

Letošní projekt byl v pořadí již pátým projektem, do kterého se MČ Praha 12 zapojila a v této souvislosti bychom měli vyhodnotit nejen letošní projekt, ale zaměřit se na to, jak nebo zda se projekt postupně vyvíjí.

Stěžejní součástí projektu městské části jsou dílčí projekty jednotlivých škol. V této oblasti jsou školy, které udělaly velký pokrok ve vzdělávání žáků – cizinců a naopak školy, které realizují stále stejné aktivity a nikam dál se nevyvíjí. Výsledkem je velmi velký rozdíl v kvalitě jednotlivých dílčích projektů. Pozitivní je, že se aktivně zapojuje více základních škol a do společných aktivit se zapojují i jednotliví pedagogové ze škol, které jinak aktivní nejsou. Projevilo se to v diskusích na seminářích s Dr. Danou Moree, kdy pedagogové projevovali zájem o zapojení do projektu, ač samotné vedení školy aktivní zájem nemá. V příštím roce bychom tuto situaci chtěli řešit společným projektem pro všechny školy. Metodiku projektu by zpracovali zkušení pedagogové ze ZŠ a MŠ ANGEL a samotná realizace by se týkala všech škol, aniž by vedení školy bylo zapojeno

svým dílčím projektem. Pokud by tedy škola měla aktivní tým pedagogů, mohli by být koordinátory školního projektu. Výsledkem by byly společné výstupy. Na školních projektech je pozitivní, že se nám během posledních dvou let v některých školách daří zapojit do spolupráce rodiče žáků – zejména formou školních workshopů. Je tedy zřejmé, že není nemožné rodiče do společného života školy zapojit, ale je třeba zvolit vhodnou formu společných aktivit. Velmi populární je např. štrůdlování, předvánoční společné pečení a výtvarné dílny.

Pro mateřské školy bychom chtěli nadále využívat centrum metodické podpory, které vzniklo v MŠ Hasova, kde se schází pedagogové z mateřských škol, vzdělávají se a vyměňují si zkušenosti. Společné setkávání pedagogů jak základních tak mateřských škol považujeme za velmi důležité. Proces integrace se vyvíjí a je velmi důležité sdílet zkušenosti. Někdy je sdílená zkušenost cennější než drahý seminář.

Informační materiály, které jsme dosud vytvořili, zřejmě již nebudeme doplňovat. V současné době je velké množství různých informačních brožur a letáků a je těžké se jimi propracovat k tomu, co potřebujeme. V pracovní skupině pro tvorbu akčního plánu ke koncepci integrace cizinců v hl. m. Praze jsme na toto téma diskutovali. V akčním plánu je návrh na vytvoření společného portálu, kde by se informační materiály umísťovaly, obnovovaly a třídily. Nadále budeme překládat spíše drobné informace, které budou sloužit k přímé komunikaci mezi školou, žáky a rodiči.

V loňském roce se nám podařilo nastavit velmi dobrou spolupráci s o.p.s. Meta, která v letošním roce pokračovala. Meta o.p.s. je pro nás velkým přínosem tím, že poskytuje velmi kvalitní a dostupné služby a často nás také inspiruje k integračním aktivitám. Je třeba zmínit také seriózní jednání vedení a zaměstnanců o.p.s. Meta.

Díky pravidelné činnosti komunitní asistentky v mateřských školách se nám podařilo získat mnoho informací o vietnamské komunitě. Většinou se jedná o rodiny, které část dne prožívají v tržnici Sapa, kde pracují rodiče a část dne na MČ Praha 12, kde bydlí a děti zde chodí do školy. Získali jsme nové informace a bylo nám vyvráceno mnoho mýtů o Vietnamcích zejména o těch, kteří pracují v Sapě. Rozhodně se nejedná o tak uzavřenou a soběstačnou komunitu, jak se leckdy domníváme.

Za velmi účinnou podporu integrace považujeme kurzy češtiny pro děti s OMJ v mateřských školách. Bylo by vhodné do těchto kurzů zapojit také rodiče s OMJ, kteří by se vzdělávali společně s dětmi a nemuseli by tedy řešit hlídání dětí a dětem by přítomnost rodičů pomohla zvládat nejistotu při učení. Zkušenost s touto formou výuky má ZŠ a MŠ ANGEL, která realizuje projekt „Táta, máma a já“ určený pro předškolní děti, kde se učí angličtinu děti od 2 let společně s rodiči. Metody a zkušenosti z tohoto projektu bychom chtěli aplikovat v kurzech češtiny pro předškolní děti – cizince a jejich rodiče.

Zajímavé zjištění je pro nás skutečnost, že Vietnamci nepovažují za velký přínos kulturní a společenské akce, které pořádají městské části. Tyto akce vnímají spíše jako výraz toho, že je respektujeme jako spoluobčany, ale osobní kontakty tam nenavazují. Říkají, že velký dav je pro ně stejně anonymní, ať jsou v něm Češi nebo Vietnamci. Více se jim daří navázat kontakt na školních workshopech, kde mají společnou práci a mohou například požádat českou maminku o recept na štrůdl a výměnou jim dají recept na závitky. Potkávají-li se potom před školou, stává se, že se dají do řeči. Stejný názor mají i čeští rodiče. Tyto aktivity bychom chtěli podporovat právě ve společném školním projektu na všech školách.

Vzdělávání pedagogů je dalším důležitým prvkem, který ovlivňuje kvalitu vzdělávání v základních a mateřských školách. Je však třeba vyhledávat metody vzdělávání, které nabízí nové a zajímavé prvky v oblasti vzdělávání žáků a dětí-cizinců. U mateřských škol je třeba udělat krok zpět a zaměřit se na základní principy inkluzivního vzdělávání a na ně teprve navázat. Ukazuje se, že podpora dětí s OMJ v předškolním věku je velkým přínosem pro samotné děti, ale i následně pro základní školu, kam nastoupí do 1. třídy. Děti s OMJ, které přijdou do ZŠ z mateřské školy, která se jim aktivně věnovala, se mnohem dříve zapojí do výuky i do kolektivu vrstevníků, což leckdy ovlivní jejich pohled na vzdělávání jako takové a podpoří to jejich další rozvoj, naopak neúspěšný začátek školy je může od vzdělávání odradit.

Za pozitivní považujeme také skutečnost, že si 6 z 9 základních škol požádalo o dotaci na bezplatnou výuku čj pro žáky ze třetích zemí z rozvojového programu MŠMT. Nespolehají tedy jenom na městskou část a dotaci, kterou pro školy získá, ale jsou sami aktivní.

Jednoznačně největším přínosem letošního projektu je úzká a aktivní spolupráce škol ale také jednotlivých pedagogů z různých škol. Velmi dobře se ke společným aktivitám připojili také pedagogové z mateřských škol, pro které byly některé aktivity novinkou. Výměna zkušeností na společných seminářích byla pozitivně hodnocena ze strany ZŠ i MŠ.

Přínosnou je pro nás navázání spolupráce s domem dětí a mládeže na Praze 12, IC OSN a Domem národnostních menšin. Rozvíjí se také spolupráce pedagogicko-psychologické poradny v oblasti integrace cizinců. Speciální pedagogové a vedoucí PPP se také účastnili společných seminářů a diskusí.

S velkým ohlasem se setkala Divadlo utlačovaných, které realizovala ve svém projektu ZŠ a MŠ ANGEL, dokonce jsme dostali požadavek od zástupců vietnamské komunity na realizaci divadla utlačovaných s jejich aktivní účastí. Navrhli nám několik témat, které by určitě byly přínosem pro vzájemné porozumění.

Letošní projekt nám ukázal odlišnou úroveň jednotlivých dílčích projektů a potřebu dále pokračovat na zkvalitnění procesu integrace. Objevilo se také několik nových aspektů. V současné době jsme např. umisťovali holčičku z Ukrajiny se statutem uprchlíka do přípravné třídy základní školy. Pozitivní bylo, že jsme měli vytvořeny podmínky pro její přijetí a vzdělávání, ale na druhou stranu ne každá jednotlivá škola si tyto podmínky vytvořila. Je třeba zaměřit se na podporu a motivaci neaktivních škol. V této souvislosti připravila MČ Praha 12 vlastní dotační program zaměřený na kvalitu vzdělávání v jednotlivých základních školách.

V současné době otvíráme nový objekt mateřské školy, kde uvažujeme již od počátku tuto MŠ profilovat právě na vzdělávání dětí-cizinců. Tato MŠ je součástí základní školy, která má i přípravnou třídu a vzdělává se zde větší počet žáků-cizinců.

Za velký přínos považujeme schválenou koncepci hl. m. Praha v oblasti integrace a akční plán k této koncepci. Jsou tam zcela jasně koncipované cíle, priority a kompetence. Pro MČ Praha 12 je tento materiál zásadní.

Do budoucna je rozhodně nutné integraci cizinců na MČ Praha 12 dále podporovat a rozvíjet na různých úrovních a v různých oblastech společného soužití. Nápadů a podnětů máme mnoho, je však třeba vyhledávat a získat finanční prostředky na jejich realizaci. Dotace MV ČR je pro nás velmi zásadní a naučila nás zcela přirozeně vnímat soužití s cizinci v různých aspektech běžného života.

Komentář k vyúčtování projektu:

Vyúčtování jednotlivých projektů: dílčí projekty + koordinace a aktivity samosprávy

Rada hlavního města Prahy usnesením č. 845 ze dne 22.04.2014 schválila poskytnutí účelové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu z Ministerstva vnitra ve výši 1.264.590 Kč na projekt „Integrace cizinců ze zemí mimo EU se specifickým zaměřením na integraci dětí a mládeže v MČ Praha 12“ s povinnou 10% spoluúčástí městské části Praha 12 ve výši 140.510 Kč, včetně dílčích projektů.

Dotace je poskytována v souladu s usnesením vlády České republiky č. 60 ze dne 22.01.2014 o Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Společné soužití v roce 2014 a na základě Rozhodnutí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2014 č. 3/2014/IC OBCE (č. j. MV-25299-1/OAM-2014).

Z rozpočtu ORJ 0014 školství byla navýšena finanční částka kofinancování o 2.481,00 Kč, tzn., celková spoluúčást MČ činí 10,18%.

číslo	název realizátora	plánované náklady	čerpání UZ 14007	zůstatek UZ 14007	čerpání UZ 0075	zůstatek UZ 0075
1	Základní škola a mateřská škola ANGEL v Praze 12	376.200,00	376.200,00			
2	Základní škola a mateřská škola K Dolům v Praze 12	145.550,00	145.550,00			
3	Základní škola a mateřská škola Smolkova v Praze 12	95.000,00	95.000,00			
4	Základní škola prof. Švejcara v Praze 12	240.000,00	240.000,00			
5	Základní škola Rakovského v Praze 12	130.000,00	130.000,00			
6	MČ OŠK	396.240,00	251.205,00	4.525,00	142.991,00	-2.481,00
	Náklady na koordinaci a administrování projektu	22.110,00	22.110,00			
	Celkem	1.405.100,00	1.260.065,00	4.525,00	142.991,00	-2.481,00

CELKOVÉ VYÚČTOVÁNÍ PROJEKTU

Celková výše dotace přidělené MV	1.264.590,00
Celková výše kofinancování realizátorem projektu	142.991,00
Celkové náklady na realizaci projektu dle schváleného rozpočtu	1.405.100,00
Celkové náklady na realizaci projektu - skutečnost	1.403.056,00
Nevyčerpaná částka	4.525,00
Zdůvodnění nevyčerpané částky	Úspora při zajištění 2 turnusů letního příměstského tábora
Bude vráceno MV:	4.525,00

PhDr. Daniela Rázková
starostka

Robert Králíček
zástupce starostky